

Heimdalls stenars astronomiska och geografiska orientering i förhållande till Stenshuvud

SO

Stenshuvud sett från Söder

3. Efter fyra minuter befinner sig solen på toppen av stenshuvud.

2. Soluppgången vid Stenshuvud sett i siktlinjen från den andra sidan av skogspartiet.

Stenshuvuds nationalpark

Soluppgången över Stenshuvud vid vintersolståndet som den ursprungligen såg ut från observationsplatsen i den centrala stenkretsen av Heimdalls stenar

Husgrunder från bronsåldern

Cirkelformad stensättning från bronsåldern

Ängakåsen, skeppssättning från bronsåldern

Kiviksgraven, bronsålder

7,3 km

Kivik

1. Soluppgången vid vintersolståndet över den sydöstra stenen i den lilla stenkretsen.

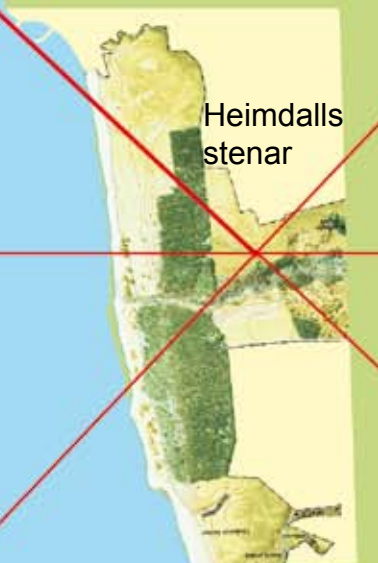
Heimdalls stenar har en utomordentligt god astronomisk och geografisk orientering till Stenshuvud. Faktum är, att solen sett från observationsplatsen i den inre stenkretsen, går upp över Stenshuvud vid vintersolståndet med en direkt relation till den sydöstra kalenderstenen. Detta påvisar att Heimdalls stenar strategiskt sett har byggts med utgångspunkt till Stenshuvud vars välkända landskapsmarkering i området för solobservatoriet överensstämmer med solbanans vändpunkt vid vintersolståndet.

Ö

Skogspartierna i Vitemölla naturreservat planterades år 1904 för att hindra sandflykten. En gallring av träden i siktlinjerna till soluppgången över Stenshuvud vid vintersolståndet och vår- och höstdagjämning skulle innebära stora upplevelser för reservatets besökare.

Vitemölla

Vitemölla naturreservat

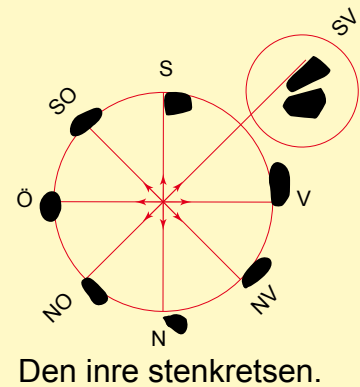

Heimdalls stenar

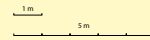
Hanöbukten

Parti av Vitemölla naturreservat

I centrum Heimdalls stenars väderstreckrelaterade solorientering till vinter- och sommarsolstånd, vår- och höstdagjämning.

Den inre stenkretsen.

Siktlinje för soluppgången över Stenshuvud i sydost vid vinter-solståndet. Årets kortaste dag, solbanans vändpunkt.

Solnedgången i sydväst vid vinter-solståndet

Siktlinje för solens uppgångar i öster vid vår- och höstdagjämning.

Solnedgången i väster vid vår- och höstdagjämning

Heimdalls stenar

Solnedgången i nordväst vid sommarsolståndet.

Siktlinje för solens uppgång i nordost vid sommarsolståndet.

Naturreservatets skogsområde planterades 1904 som skydd för jordbruket. I äldre tid har hela området till stor del bestått av hedmark och mindre buskvegetation.

En gallring av träden vid siktlinjerna för solens uppgångar vid vintersolståndet (Stenshuvud) samt vår- och höstdagjämningen skulle innebära stora naturupplevelser för besökarna.

Enligt de 10-tals C-14-dateringar som gjorts i området översändades Heimdalls stenar ca 600 år f.Kr. Detta betyder att Heimdalls stenar kan dateras till bronsåldern.

Heimdalls stenars astronomiska och geografiska orientering i förhållande till Stenshuvud

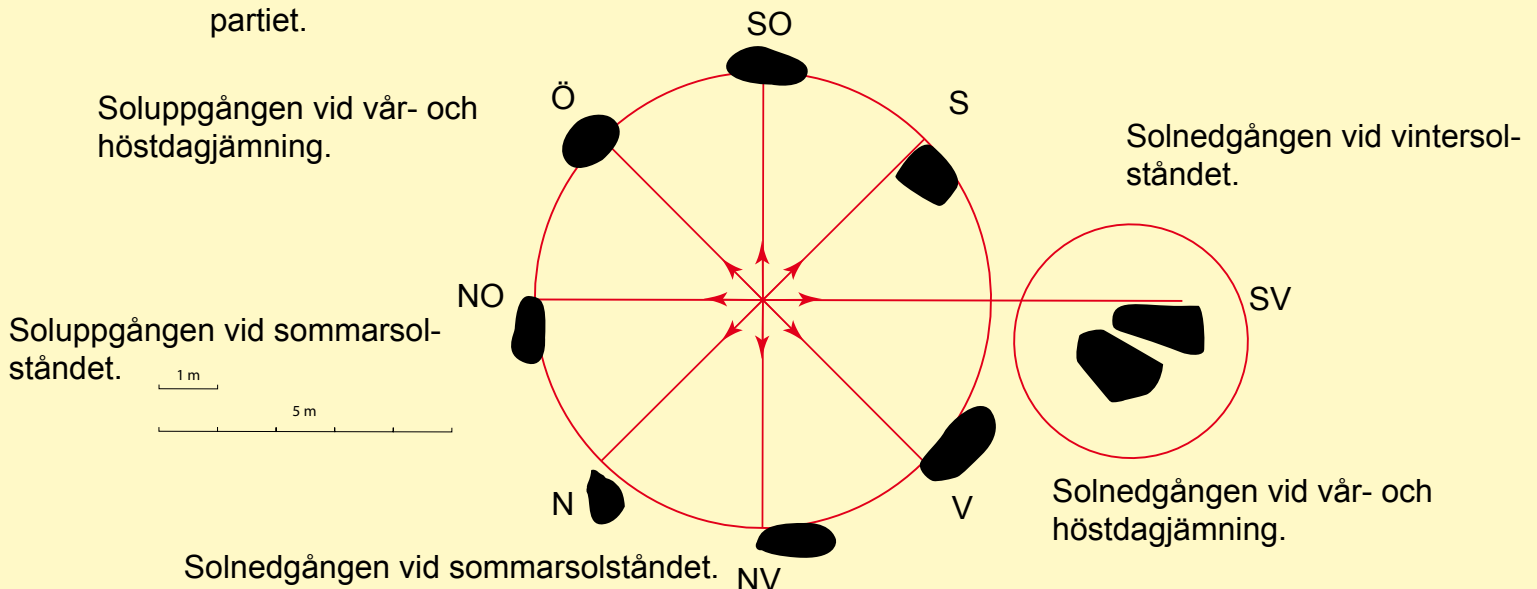
3. Efter fyra minuter når solen toppen på Stenshuvud.

2. Soluppgången vid Stenshuvud sett i siktlinjen från den andra sidan av skogspartiet. För 3.000 år sedan gick solen upp precis i kanten av huvudet $0,97^\circ$ väster om dagens soluppgång

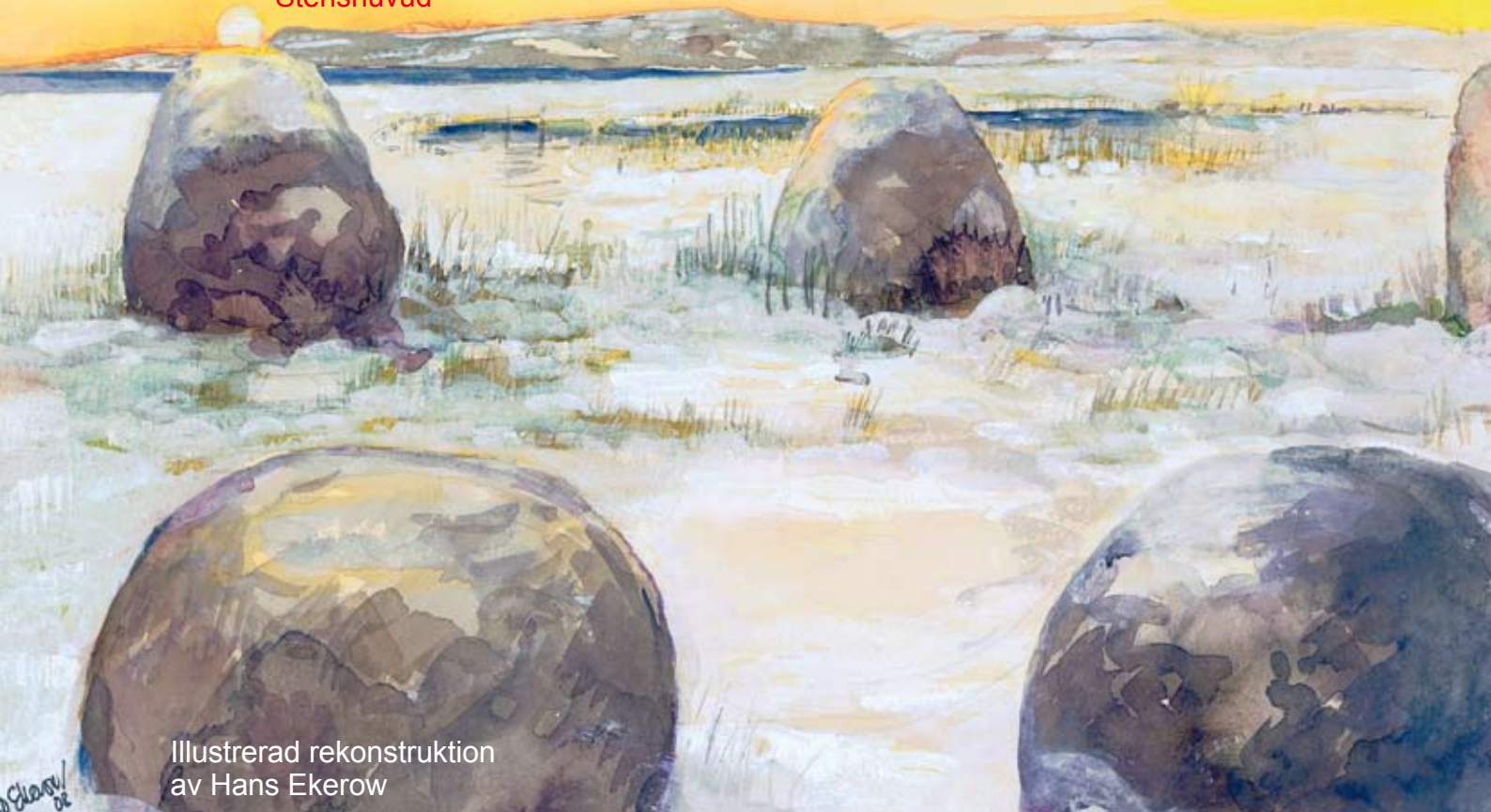
1. Soluppgången vid vintersolståndet över den sydöstra stenen i den lilla stenkretsen. Idag skymms sikten av det 140 meter breda planterade skogspartiet.

Heimdalls stenar

Astronomiskt och geografiskt orienterade efter Stenshuvud.

Stenshuvud

Illustrerad rekonstruktion
av Hans Ekerow

En kultplats från bronsåldern, orienterad efter solen

Heimdalls stenar ligger alltsedan årtusendens gång intakt inbäddade i flygsand och består av flera cirkelformade stensättningar. Två av stensättningarna är idag fullt synliga och har en enastående horisontrelation till solens upp- och nedgång vid sommarsolstånd, vintersolstånd, vår- och höstdagjämning. Orienteringen av den centrala stenkretsen har med största sannolikhet haft Stenshuvud, Skånes högsta berg (97 m) som astronomisk och geografisk utgångspunkt vid uppbyggnaden. Faktum är att solen vid vintersolståndet, årets kortaste dag, går upp över Stenshuvud samtidigt som den går upp över den sydöstra stenen i stenkretsen. Stenshuvud är sett från Heimdalls stenar en utomordentlig geografisk landskapsmarkering i förhållande till solbanans vändpunkt. Den solkalendariska uppställningen i den inre stenkretsen överensstämmer helt med Ales stenar och Stenhed. Det som skiljer är enbart formen. Två skeppsformade anläggningar kontra en solformad. Båda formerna tillhör den nordiska bronsålderns absolut största symboler.

Ales stenar

Stenhed

Den kalendariska solen har i de flesta forntida kulturer världen över spelat en avgörande roll för människors levnadssätt. Givetvis har den haft samma betydelse även för våra förfäder. Kult- och ceremoniplatser som Heimdalls stenar, Ales stenar, Stenhed, Stonehenge, Castlerigg, Goseck och många andra solorienterade anläggningar påvisar att folk träffades, levde och utövade sina riter samtidigt som de hade koll på tiden precis som vi.